

WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
Małgorzata Motylow

KIN.410.001.05.2022

Pan
Ignacy Góra
Prezes Urzędu Transportu Kolejowego
Urząd Transportu Kolejowego
Aleje Jerozolimskie 134
02-305 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/001 Wykonanie budżetu państwa w 2021 r. w części 71 – Urząd Transportu Kolejowego

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 56 49, F +48 22 444 57 43
kin@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Transportu Kolejowego (dalej: UTK), Aleje Jerozolimskie 134, 02-305 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Ignacy Góra, Prezes Urzędu Transportu Kolejowego od dnia 30 marca 2017 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Infrastruktury
Kontroler	Łukasz Zgoda, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KIN/6/2022 z dnia 4 stycznia 2022 r. (akta kontroli str.1-2)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2021 pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 71 – Urząd Transportu Kolejowego.
Zakres kontroli	Ocenie podlegały w szczególności: <ul style="list-style-type: none">– realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,– sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2021 r. w zakresie operacji finansowych,– system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości i rzetelności sporządzania sprawozdań,– nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa na podstawie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych² (dalej: ufp), w tym nadzór nad wykonaniem planu finansowego jednostki. Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego. Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych: <ul style="list-style-type: none">– analizy wykonania planu dochodów,

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

² Dz. U. z 2021 r. poz. 305, ze zm.

- analizy realizacji wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,
- kontroli prawidłowości zmian budżetu dokonywanych w cz. 71 w trakcie roku budżetowego,
- kontroli prawidłowości dokonanych blokad,
- kontroli przestrzegania ustalonych dla części 71 limitów wydatków, w tym – limitów środków na wynagrodzenia,
- szczegółowej analizy wybranej próby wydatków,
- analizy wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego,
- analizy stanu zobowiązań,
- analizy prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań,
- analizy stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowe kontrolowanej działalności.*

III. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2021 r. w części 71 – Urząd Transportu Kolejowego.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W toku wymienionych powyżej działań kontrolnych w żadnym z obszarów, wymienionych w części II. *Cel i zakres kontroli*, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Wydatki UTK w 2021 r. wyniosły 45 442,4 tys. zł (w tym 730,5 tys. zł wydatków niewygasających), co stanowiło 99,9% planu po zmianach, a wydatki budżetu środków europejskich 7080,9 tys. zł, co stanowiło 45,1 % planu po zmianach. Szczegółowa analiza 9,7 % wydatków budżetu państwa oraz 45,7% wydatków budżetu środków europejskich zrealizowanych w tej części wykazała, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ufp i aktach wykonawczych. Nie stwierdzono niecelowego lub niegospodarnego wydatkowania środków publicznych.

Dysponent części 71 rzetelnie i skutecznie według zasad określonych w art. 175 ust. 1 i 2 ufp sprawował nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie opiniuje sprawozdania budżetowe za 2021 r. oraz sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2021 r. sporządzone przez UTK. Wykazane w sprawozdaniach informacje były zgodne z danymi ujętymi w ewidencji księgowej, a przyjęte mechanizmy kontroli zarządczej zapewniały ich prawidłowe i terminowe sporządzenie.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁴ kontrolowanej działalności

1. Dochody budżetowe

Opis stanu faktycznego

Dochody budżetowe w części 71 w 2021 r. zostały zrealizowane w kwocie 6025,7 tys. zł, co stanowiło 173,9% kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej na 2021 r.⁵ (3466 tys. zł) i 143,1% dochodów zrealizowanych w tej części w 2020 r. (4209,7 tys. zł). Wyższa od zaplanowanej na 2021 r. realizacja dochodów o kwotę 2559,7 tys. zł, tj. o 73,9%, wynikała głównie ze zmiany zasad wnoszenia opłat, wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 22 lipca 2021 r. w sprawie opłat pobieranych przez Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego⁶, zgodnie z którą przy złożeniu wniosku pobierana jest całość opłaty (wcześniej pobierano jedynie opłatę wstępną⁷) oraz nakładana jest opłata za wydanie certyfikatu w funkcji systemu utrzymania (wcześniej pobierano jedynie opłatę skarbową⁸). Ponadto uzyskano nieplanowane dochody z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych oraz z tytułu kar umownych i odszkodowań wynikających z zawartych umów.

Największy udział w dochodach budżetu państwa miały wpływy z opłat egzaminacyjnych oraz z opłat za wydanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń, certyfikatów i ich duplikatów, które wyniosły 2559,2 tys. zł (42,5% ogółu dochodów) oraz wpływy z opłat za zezwolenia, akredytacje i opłaty ewidencyjne, które wyniosły 1737,2 tys. zł (28,8% ogółu dochodów).

Na koniec 2021 r. w UTK pozostały należności do zapłaty wynoszące 399,5 tys. zł (w tym zaległości w kwocie 172,8 tys. zł). Były to głównie grzywiny i kary pieniężne od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych (256,9 tys. zł), kary umowne i odszkodowania wynikające z umów (46,7 tys. zł) oraz opłaty za zezwolenia akredytacyjne oraz opłaty ewidencyjne (45,9 tys. zł).

Na koniec 2021 r. w części 71 zaległości wynosiły 172,8 tys. zł i dotyczyły m.in.: grzywien i innych kar pieniężnych nałożonych na osoby prawne i inne jednostki organizacyjne (75,8 tys. zł), kar umownych i odszkodowań wynikających z zawartych umów (46,7 tys. zł) oraz wpływów z opłat za zezwolenia, akredytację oraz opłaty ewidencyjne (23 tys. zł).

(akta kontroli str.89-90, 105, 465-475, 536-566)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

⁴ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁵ Ustawa budżetowa na rok 2021 z dnia 20 stycznia 2021 r. (Dz. U. poz. 190, ze zm.). Dalej: ustawa budżetowa na rok 2021.

⁶ Dz. U. z 2021 r. poz. 1358. Rozporządzenie weszło w życie 28 lipca 2021 r.

⁷ Pobierana na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 19 kwietnia 2017 r. w sprawie czynności wykonywanych przez prezesa urzędu transportu kolejowego, za które pobierane są opłaty, oraz wysokości tych opłat i trybu ich pobierania (Dz. U. z 2017 r. poz. 901 ze zm.).

⁸ Pobierana na podstawie ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1923 ze zm.).

2. Wydatki

1.1 Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z ustawą budżetową na rok 2021 limit wydatków budżetowych w części 71, w dziale 750 – Administracja publiczna, w rozdziale 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej określono na kwotę 45 712 tys. zł⁹.

Plan finansowy części 71 został w trakcie roku zwiększony o 1504 tys. zł w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 1 października 2021 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2021¹⁰. Środki te zostały przeznaczone na dofinansowanie funduszu dodatków motywacyjnych dla pracowników oraz wynagrodzeń osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe wraz z pochodnymi.

W 2021 r. Prezes UTK podjął sześć decyzji o zablokowaniu planowanych wydatków budżetowych na łączną kwotę 1756,2 tys. zł. Były to następujące decyzje:

- decyzja z dnia 29 października 2021 r. na kwotę 65,1 tys. zł wydana na skutek unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego i braku możliwości wykorzystania tej kwoty na zaplanowany cel do końca roku,
- decyzja z dnia 20 listopada 2021 r. na kwotę 82,7 tys. zł wydana na skutek niższych, od planowanych, kosztów realizacji projektu pn. „Wsparcie realizacji zadań UTK poprzez rozwój potencjału kadrowego w latach 2020-2021 r.”,
- decyzja z dnia 30 listopada 2021 r. na kwotę 1092,2 tys. zł wydana na skutek zmiany harmonogramów realizacji projektów: „Kampania Kolejowe ABC II” i „Poprawa bezpieczeństwa kolejowego poprzez budowę Systemu Egzaminowania i Monitorowania Maszynistów”. Zmiana harmonogramu realizacji projektu „Kampania Kolejowe ABC” wynikała z unieważnienia postępowania na świadczenie usług doradczych, które ponownie zostało ogłoszone w lutym 2022 r. Zmiana harmonogramu projektu „Poprawa bezpieczeństwa kolejowego poprzez budowę Systemu Egzaminowania i Monitorowania Maszynistów” wynikała ze zmiany terminu odbioru systemu informatycznego, tworzonego w ramach tego projektu,
- decyzja dnia 21 grudnia 2021 r. na kwotę 90,8 tys. zł wydana na skutek zmiany harmonogramu realizacji projektu pn. „Kampania Kolejowe ABC II” i „Poprawa bezpieczeństwa kolejowego poprzez budowę Systemu Egzaminowania i Monitorowania Maszynistów”. Zmiana harmonogramu realizacji projektu „Kampania Kolejowe ABC” wynikała z unieważnienia postępowania na świadczenie usług doradczych, które ponownie zostało ogłoszone w lutym 2022 r. Zmiana harmonogramu projektu „Poprawa bezpieczeństwa kolejowego poprzez budowę Systemu Egzaminowania i Monitorowania Maszynistów” wynikała ze zmiany terminu odbioru systemu informatycznego, tworzonego w ramach tego projektu,
- decyzja z dnia 27 grudnia 2021 r. na kwotę 307,8 tys. zł wydana na skutek niewykorzystania zaplanowanych środków w związku z absencjami pracowniczymi, w tym długotrwałymi,

⁹ W tym:

- 4418 tys. zł przeznaczonych na finansowanie i współfinansowanie wydatków związanych z realizacją Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014 -2020;
- 2549 tys. zł przeznaczonych na współfinansowanie wydatków związanych z realizacją Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020 (dalej: POLIŚ);
- 8 tys. zł przeznaczonych na finansowanie wydatków związanych z realizacją Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (dalej: POWER).

¹⁰ Dz. U. z 2021 r. poz. 1900.

- decyzja z dnia 28 grudnia 2021 r. na kwotę 669 tys. zł wydana na skutek niewykorzystania zaplanowanych środków w związku z absencjami pracowniczymi, w tym długotrwałymi.

Kontrola procesu wydania jednej z ww. decyzji, tj. decyzji z dnia 27 grudnia 2021 r. o blokowaniu środków na kwotę 307,8 tys. zł, wykazała, że była ona zasadna i nie wystąpiła zwłoka w podjęciu przez dysponenta części decyzji o blokowaniu wydatków¹¹.

Całość zablokowanych przez Prezesa UTK środków została przeniesiona na rezerwę celową poz. 73 „Rezerwa na wpłatę do Funduszu Przeciwdziałania COVID-19” decyzją Ministra Finansów z dnia 29 grudnia 2021 r.

(akta kontroli str. 97-99, 102, 106-241, 477-493, 515-532)

W trakcie 2021 r. budżet UTK w zakresie wydatków budżetu państwa został zwiększony o kwotę 2,8 tys. zł środkami pochodzącymi z rezerwy celowej (poz. 8)¹² z przeznaczeniem na sfinansowanie projektu pn. „Szkolenia dla pracowników sektora transportu zbiorowego w zakresie potrzeb osób o szczególnych potrzebach, w tym

z niepełnosprawnościami”, w ramach POWER. Decyzją z dnia 7 grudnia 2021 r. Minister Finansów anulował w całości zwiększenie wydatków budżetu państwa w cz. 71 pochodzące z rezerwy celowej poz. 8.

Ostatecznie plan finansowy po zmianach wyniósł 45 459,8 tys. zł. Zrealizowane w 2021 r. wydatki w części 71 wyniosły 45 442,4 tys. zł, tj. 99,9% planu po zmianach.

W porównaniu do wykonania w 2020 r. wydatki były wyższe o 4166,4 tys. zł, tj. o 10,1%. Całość wydatków poniesiono w dziale 750 – Administracja publiczna.

W podziale na grupy wydatków¹³ w 2021 r. środki finansowe części zostały przeznaczone na:

- 1) wydatki bieżące jednostek budżetowych (44 828,7 tys. zł);
- 2) wydatki majątkowe (567,1 tys. zł);
- 3) świadczenia na rzecz osób fizycznych (46,6 tys. zł).

Największą kwotę wydatków poniesiono w grupie wydatki bieżące. Dominującą pozycję w tej grupie stanowiły wynagrodzenia oraz pochodne od wynagrodzeń, które wyniosły 32 707,1 tys. zł, tj. 72% wydatków ogółem.

Przeciętne zatrudnienie w 2021 r. w części 71 wyniosło 280 osób i było wyższe od przeciętnego zatrudnienia w 2018 r. o 13 osób¹⁴. Przeciętne wynagrodzenie w 2021 r. wynosiło 8388 zł i w porównaniu z przeciętnym wynagrodzeniem w 2020 r. było wyższe o 582 zł, tj. o 7,4 %. Największy wzrost wynagrodzenia (o 8,9 %) odnotowano w grupie 01 - osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń.

Wydatki majątkowe zrealizowano w łącznej kwocie 567,1 tys. zł, tj. 99,3% planu po zmianach. Wydatki te były niższe od wykonania w 2020 r. o 116,5 tys. zł, tj. 24,7 %. Zostały one przeznaczone w całości na wydatki inwestycyjne: zakup trzech samochodów osobowych (wydatkowano 365,8 tys. zł), zakup oprogramowania i sprzętu informatycznego (wydatkowano 139,9 tys. zł), wykonanie platformy do

¹¹ Blokada dokonana na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 177 ust. 3 pkt 2 ufp.

¹² Część 83 budżetu państwa.

¹³ O których mowa w art. 124 ust 1 ufp.

¹⁴ Zwiększenie zatrudnienia wynikało z utworzeniem dodatkowych stanowisk pracy w związku z realizacją nowych zadań przez Prezesa UTK.

obsługi szkoleń stacjonarnych i prowadzenia szkoleń e-learningowych¹⁵ (wydatkowano 49,4 tys. zł) oraz zakup licencji na film edukacyjny (wydatkowano 11,9 tys. zł).

W trakcie roku plan wydatków majątkowych UTK był zmieniany czterokrotnie¹⁶:

- trzykrotnie dokonano zmniejszenia planu o łączną kwotę 214,7 tys. zł, w związku z rezygnacją z zakupu jednego samochodu osobowego i urządzenia wielofunkcyjnego oraz w związku z niższą od planowanej ceną zakupu pozostałych trzech samochodów osobowych;

- dokonano zwiększenia planu o kwotę 49,4 tys. zł na dofinansowanie pierwszego etapu realizacji projektu pn. „Akademia Bezpieczeństwa Kolejowego”.

Poniesione w 2021 r. wydatki majątkowe były ujęte w rzeczowym planie wydatków na 2021 r. i uzasadnione z punktu widzenia realizowanych zadań.

(akta kontroli str. 85-86, 92-93, 99-100, 106-244, 477-493, 515-532, 534-535)

Na podstawie kontroli 44 dowodów księgowych¹⁷ i odpowiadających im zapisów księgowych na łączną kwotę 4397,7 tys. zł (9,7% wykonanych wydatków) stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi. Nie stwierdzono niecelowego lub niegospodarnego wydatkowania środków publicznych.

(akta kontroli str. 4-78, 245-250)

W wyniku kontroli dwóch postępowań o udzielenie zamówień publicznych¹⁸ na łączną kwotę 1075,5 tys. zł, w tym:

- jednego postępowania w trybie przetargu nieograniczonego tj. „Przygotowanie i realizacja kolejnego etapu społecznej, informacyjno-edukacyjnej kampanii medialnej w ramach projektu Kampania Kolejowe ABC” na kwotę 923,4 tys. zł. Postępowanie zostało wszczęte 24 listopada 2020 r. i zakończone 15 lutego 2021 r.
- jednego zamówienia „podprogowego”¹⁹ na dostawę materiałów edukacyjnych w postaci czterech zestawów miasteczek edukacyjnych dla laureatów konkursów organizowanych w ramach projektu „Kampania Kolejowe ABC” na kwotę 152,1 tys. zł. Postępowanie zostało wszczęte 12 lipca 2021 r. i zakończone 30 lipca 2021 r.,

stwierdzono: ww. postępowania zostały prawidłowo przygotowane, przeprowadzone, a udzielenia zamówień publicznych dokonano zgodnie z procedurami określonymi w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych*²⁰ oraz

¹⁵ Pierwszy etap realizacji umowy nr UZP/2021/064 z dnia 10 września 2021 r. na zaprojektowanie, wykonanie, wdrożenie i wsparcie techniczne platformy do obsługi szkoleń stacjonarnych i prowadzenie szkoleń e-learningowych wraz z powiązaną z nią aplikacją na urządzenia mobilne w ramach projektu nr POIS.05.02.00-00-0043/19 pn. „Akademia Bezpieczeństwa Kolejowego”.

¹⁶ Na podstawie decyzji Prezesa UTK z dnia: 30 września 2021 r., 29 października 2021 r., 19 listopada 2021 r. i 21 grudnia 2021 r., wydanych na podstawie art. 171 ust. 1 i 3 ufp.

¹⁷ Dobór próby wydatków dokonany metodą monetarną (MUS).

¹⁸ Dobranych w sposób celowy.

¹⁹ Zamówienie, do udzielenia którego z uwagi na wartość zamówienia nie zastosowano ustawy. Na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. *Prawo zamówień publicznych* przepisy ustawy stosuje się do zamówień klasycznych, których wartość jest równa lub przekracza kwotę 130 000 złotych.

²⁰ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843 ze zm. Na podstawie art. 91 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 11 września 2021 r. *Prawo zamówień publicznych* (Dz. U. z 2019 r. poz. 2020 ze zm.) do umów w sprawie zamówienia publicznego zawartych po dniu 31 grudnia 2020 r., w następstwie postępowań o udzielenie zamówienia wszczętych przed dniem 1 stycznia 2021 r. stosuje się przepisy dotychczasowe.

uregulowaniami wewnętrznymi jednostki kontrolowanej²¹. Dokumentacja postępowań była prowadzona rzetelnie, a umowy zostały zrealizowane zgodnie z przedmiotem zamówienia i terminem realizacji. Ponadto prawidłowo ustalono wartości zamówień, zagwarantowano wykonawcom niedyskryminacyjny dostęp do zamówień, przejrzystość postępowania i wyboru wykonawcy. Zamówienia zostały udzielone zgodnie z zasadą konkurencyjności oraz równego traktowania wykonawców,
a poniesione z tytułu realizacji zamówień wydatki były celowe i gospodarne oraz służyły realizacji zadań UTK.

(akta kontroli str. 90-91, 251-288, 447-450)

UTK prawidłowo wywiązał się z obowiązku publikacji i zapewnienia aktualności planu postępowań o udzielenie zamówień w 2021 r. na podstawie art. 23 ustawy z dnia 11 września 2019 r. *Prawo zamówień publicznych*²². Plan oraz jego aktualizacje zostały przygotowane zgodnie z wzorem określonym rozporządzeniem Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie wzoru *planu postępowań o udzielenie zamówień*²³ i zostały zamieszczone na stronie internetowej UTK oraz w Biuletynie Zamówień Publicznych.

Prezes UTK sporządził wymagane sprawozdanie o udzielonych zamówieniach i przekazał je Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych 4 lutego 2022 r. tj. z zachowaniem terminu określonego w art. 82 ust. 2 nupzp.

(akta kontroli str. 289-446)

Zobowiązania w części 76 na koniec 2021 r. wyniosły 3907,1 tys. i były wyższe o 1697,7 tys. zł niż kwota zobowiązań na koniec 2020 r. Główną pozycję (w kwocie 1671,9 tys. zł) stanowiły zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego, a także wydatki w na zakupy inwestycyjne (w kwocie 1360,2 tys. zł). Na koniec 2021 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

Z upływem roku budżetowego nie wygasły wydatki w kwocie 730,5 tys. zł (w 2020 r. nie było wydatków niewygasających). Ww. wydatki dotyczyły dodatkowego funduszu motywacyjnego, a środki te należy wykorzystać do 30 listopada 2022 r.

(akta kontroli str. 100-101, 103-104, 558-566)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

1.2 Wydatki budżetu środków europejskich

Opis stanu
faktycznego

W ustawie budżetowej na rok 2021 w budżecie środków europejskich części 71 zaplanowano kwotę 15 688 tys. zł, w tym na realizację POIiŚ w kwocie 15 647 tys. zł i POWER w kwocie 41 tys. zł.

W trakcie 2021 r. wydatki budżetu środków europejskich zostały zwiększone o kwotę 16,5 tys. zł środkami pochodzącymi z rezerwy celowej (poz. 99), z przeznaczeniem na sfinansowanie projektu pn. „Szkolenia dla pracowników sektora transportu zbiorowego w zakresie potrzeb osób o szczególnych potrzebach, w tym z niepełnosprawnościami”, w ramach POWER. Decyzją z dnia 7 grudnia 2021

²¹ Zarządzenie nr DG.021.2.2021 Dyrektora Generalnego Urzędu Transportu Kolejowego z dnia 29 stycznia 2021 r. w sprawie Regulaminu udzielenia zamówień publicznych.

²² Dz. U. z 2021 r. poz. 1129 ze zm. Dalej: nupzp.

²³ Dz. U. z 2020 r. poz. 2362.

r. Minister Finansów anulował w całości zwiększenie wydatków budżetu środków europejskich w cz. 71 pochodzące z rezerwy celowej poz. 99.

W 2021 r. w cz. 71 w planie wydatków budżetu środków europejskich zablokowano wydatki budżetowe na kwotę 7908,7 tys. zł²⁴. Decyzje o ich blokowaniu wynikały ze zmiany harmonogramów wydatków przewidzianych na 2021 r. w stosunku do planowanych w ramach realizowanych przez UTK projektów POliŚ. Zmiana harmonogramu realizacji projektu „Kampania Kolejowe ABC” wynikała z unieważnienia postępowania na świadczenie usług doradczych, które ponownie zostało ogłoszone w lutym 2022 r. Zmiana harmonogramu projektu „Poprawa bezpieczeństwa kolejowego poprzez budowę Systemu Egzaminowania i Monitorowania Maszynistów” wynikała ze zmiany terminu odbioru systemu informatycznego, tworzonego w ramach tego projektu.

W 2021 r. zrealizowano wydatki budżetu środków europejskich w łącznej kwocie 7080,9 tys. zł, co stanowiło 45,1% planu po zmianach oraz 89,9% wydatków poniesionych w 2020 r. Wydatki te dotyczyły dwóch programów: POliŚ – 7056,2 tys. zł oraz POWER – 24,7 tys. zł. Niższe od planowanego wykonanie wydatków budżetu środków europejskich wynikało przede wszystkim z powodu unieważnienia postępowania o udzielnie zamówienia publicznego.

W ramach POliŚ zrealizowano następujące projekty:

- „Kampania Kolejowe ABC” – wydatkowano 4658,2 tys. zł;
- „Poprawa bezpieczeństwa kolejowego poprzez budowę Systemu Egzaminowania i Monitorowania Maszynistów” – wydatkowano 1026,7 tys. zł;
- „Akademia Bezpieczeństwa Kolejowego (ABK)” – wydatkowano 591,8 tys. zł;
- „Kampania Kolejowe ABC II” – wydatkowano 524,5 tys. zł;
- „Bezpiecznie Koleją – Wybierz Kolej – Europejski Rok Kolei” – wydatkowano 255 tys. zł.

W ramach POWER zrealizowano projekt „Szkolenie dla pracowników sektora transportu zbiorowego w zakresie potrzeb osób z niepełnosprawnościami”, na który wydatkowano 24,7 tys. zł.

Kontrola 5 faktur²⁵, dotyczących wydatków UTK finansowanych z budżetu środków europejskich, na łączną kwotę 3237,4 tys. zł, co stanowiło 45,7% wydatków UTK z budżetu środków europejskich poniesionych w 2021 r. wykazała, że wydatki zrealizowano prawidłowo, do wysokości określonej w planie finansowym oraz zostały one przeznaczone na cele lub zadania określone w umowach o dofinansowanie.

(akta kontroli str. 4-78, 96-97, 451-454)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa i budżetu środków europejskich w 2021 r. przez UTK w zakresie wydatków. Skontrolowane wydatki zrealizowano prawidłowo do wysokości określonej w planie finansowym oraz na cele związane z wykonywaniem ustawowych obowiązków UTK.

²⁴ Na podstawie decyzji Prezesa UTK z dnia: 30 listopada 2021 r., 21 grudnia 2021 r. i 28 grudnia 2021 r. wydanych na podstawie art. 177 ust. 1 pkt w ufp.

²⁵ Dobranych wg najwyższej wartości.

3. Sprawozdawczość

Opis stanu faktycznego

Kontrola prawidłowości sporządzenia rocznych sprawozdań za 2021 r. przez dysponenta części 71– Urząd Transportu Kolejowego:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1)

oraz kontrola poprawności sporządzenia sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2021 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N), o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z) wykazały, że sprawozdania zostały sporządzone zgodnie z przepisami rozporządzeń: Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej²⁶, Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym²⁷ i Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych²⁸. System kontroli zarządczej określony w zasadach prowadzenia rachunkowości²⁹ w UTK zapewnił terminowość i prawidłowość sporządzenia sprawozdań. Ww. sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(akta kontroli str. 4-78, 455-573)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych, ponieważ przedstawiały one rzetelny obraz dochodów i wydatków oraz należności i zobowiązań UTK.

V. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości NIK nie formułuje uwag i wniosków pokontrolnych.

²⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 1564 ze zm.

²⁷ Dz. U. z 2021 r. poz. 1731.

²⁸ Dz. U. z 2020 r. poz. 2396.

²⁹ Zarządzenie nr P.021.49.2018 Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie polityki rachunkowości w Urzędzie Transportu Kolejowego.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa NIK. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, kwietnia 2022 r.

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli
Małgorzata Motylow

.....
podpis